

РЕШЕНИЕ

№ 68

гр. Стара Загора, 23.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, I ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ДАНИЕЛА К. ТЕЛБИЗОВА-ЯНЧЕВА

Членове: НИКОЛАЙ ИЛ. УРУКОВ
А. Д. А.ОВ

при участието на секретаря Таня Д. Кемерова Митева
като разгледа докладваното от ДАНИЕЛА К. ТЕЛБИЗОВА-ЯНЧЕВА
Въззивно гражданско дело № 20225500500764 по описа за 2022 година

Производството е образувано по въззивна жалба от Общинско предприятие „К.д.п.и.“, с адрес гр.К., представлявано от Директора – Т.Л. против решение № 260046 от 20.07.2022г., постановено по гр.д. № 792/2020г. по описа на Районен съд – Казанлък, с което се осъжда Общинско предприятие “К.д.п.и.“, с адрес на управление гр.К. да заплати на М. М. С. на основание чл.200, ал.1 от КТ сумата от 56 000 лева, представляваща обезщетение за претърпените неимуществени вреди - болки, страдания и неудобства, от получените вследствие на трудовата злополука на 21.11.2017 г., увреждания: контузио капитис, контузио тоцацис декстра, фрактура капитис ради и декстра и фрактура осис пубис декстра, ведно със законната лихва, считано от датата на увреждането- 21.11.2017 г. до окончателното ѝ изплащане, като е отхвърлен иска в частта над 56 000 лв. до претендираните 100 000 лв. като неоснователен.

Въззивникът излага съображения, че постановеното решение е неправилно, поради нарушение на материалния закон, съществено нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост, тъй като то е немотивирано, постановено в противоречие със събраните по делото доказателства и при неправилно приложение на материалния закон. Сочи се, че е налице несъответствие между приетото от съда фактическо положение и установеното от събраните по делото доказателства, поради което

първоинстанционният съд в решението си е формирал грешни правни изводи, приложил е неправилно материалния закон – нормата на чл.200 и чл.201 от КТ, както и нормата на чл.52 от ЗЗД, като така е постановил един неправилен и незаконосъобразен съдебен акт. Посочва се, че обжалваното решение е немотивирано, тъй като съдът не е посочил аргументирано въз основа на кои доказателства е достигнал до своите фактически и правни изводи, не е посочил защо приема едни доказателства, а отхвърля други. Излагат се подробни аргументи в тази насока. Въззивникът намира, че неправилно и необосновано съдът е определил 30 % принос на ищеца за настъпване на злополуката, тъй като той не излага мотиви, подкрепящи възприетият размер на съпричиняване.

По отношение на присъденото на ищеца в обжалваното решение обезщетение за неимуществени вреди в размер на 56 000 лева, счита, че е присъдено без основание, прекомерно и изключително завишено, тъй като ищецът изцяло е допринесъл за настъпилият вредоносен резултат по трудовата злополука. Освен това считат, че решението в тази част е и неправилно, тъй като съдът неправилно е приложил материалния закон – нормата на чл.52 от ЗЗД. Цитира се практика на ВКС.

Моли да се отмени изцяло постановеното първоинстанционно решение и съда да отхвърли изцяло като неоснователен и недоказан предявеният от ищеца иск за неимуществени вреди с правно основание чл. 200 от КТ и чл.86 от ЗЗД, както и да им бъдат присъдени направените по делото разноски пред двете съдебни инстанции.

В срока по чл.263, ал.1 ГПК е постъпил писмен отговор от третото лице помагач на страната на ответника „Д.Б.“ ООД, със седалище и адрес на управление гр.П., представлявано от управителя С.И.Ц., чрез адв.С. Т. от АК П., с който вземат становище, че изцяло възприемат и подкрепят изложеното във въззивната жалба от ОП „К.д.п.и.“ с искане същата да бъде уважена, респ. да бъде отменено постановеното от първоинстанционният съд решение.

Излагат подробни доводи и мотиви, които съдът да вземе предвид при произнасянето си, а именно, че правилно съдът приема, че ищецът е работник озеленяване-резащ, косач, а не машинист на повдигателно съоръжение, както и че в разрез с проведеният инструктаж не е ползвал предпазни средства. Считат за неправилно заключението на съда, че извършеният от „Д.Б.“ООД ремонт е некачествен, като, за да формира това си виждане, съдът се влияе единствено и само от приетата по делото СТЕ, която намират за необоснована, повърхностна и тенденциозна. Молят да бъде уважена подадената от Общинско предприятие „К.д.п.и.“ въззивна жалба и да бъде отменено постановеното първоинстанционно решение.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК не са постъпили отговори на въззивната жалба от М. М. С., както и от третите лица – помагачи на страната на ответника ЗАД „А.“ АД и Д.з.“ АД.

Постъпила е насрещна въззивна жалба от М. М. С., чрез адв. А. Г. от САК, с която обжалва постановеното решение в отхвърлителната му част за

разликата между присъдената от първоинстанционният съд сума до пълния размер на претендираното обезщетение. Претендира потвърждаване на първоинстанционното решение в обжалваните части. Сочи, че първоинстанционният съд е достигнал до правилни и съответстващи на събраните в процеса доказателства и изводи относно осъществяването на елементите на фактическия състав на чл.200 от КТ. Правилно е квалифицирал процесното увреждане, като трудова злополука и е приел, че претенцията е доказана по основание и е осъдил Общинско предприятие „К.д.п.и.“, но счита, че определеното обезщетение не отговаря на степента на търпяните от него неимуществени вреди. Излага конкретни съображения.

Моли да бъде оставена без уважение въззивната жалба на Общинско предприятие „К.д.п.и.“, като същевременно бъде отменено първоинстанционното решение в обжалваните части и постановено ново, с което бъде уважен предявения иск в претендираните размери, заедно със законната лихва върху присъдената сума, считано от посочения в исковата молба начален момент, както и присъждане на направените разноски от ищеца пред първата инстанция.

В срока за отговор на насрещната въззивна жалба е постъпил такъв от „Д.з.“ АД, гр.С., с който оспорват изцяло насрещната въззивна жалба подадена от М. С., като неоснователна и необоснована. Вземат становище по всяко от оплакванията направени в насрещната въззивна жалба.

Молят да бъде оставена без уважение насрещната въззивна жалба на М. С. и бъде уважена въззивната жалба на Общинско предприятие „К.д.п.и.“.

В срока по чл.263, ал.3 от ГПК не са постъпили отговори на насрещната въззивната жалба от Общинско предприятие „К.д.п.и.“, както и от третите лица – помагачи на страната на ответника ЗАД „А.“ АД и „Д.Б.“ ООД.

Съдът, като обсъди направените в жалбата оплаквания, извърши проверка на обжалвания съдебен акт, съгласно разпоредбата на чл.271 ал.1 от ГПК, при съвкупната преценка на доказателствата по делото, намери за установено следното:

Предявен е иск с правно основание чл.200, ал.1 от КТ и чл.86 от ЗЗД.

Ищецът твърди в исковата си молба, че е в трудово правоотношение с ответника Общинско предприятие „К.д.п.и.“, при когото бил назначен с трудов договор и работил на длъжността „работник озеленяване“, НКПД-92140015. На 21.11.2017г., около 15:03 ч. в гр.К., на *** в централната градска част, по време на изпълнение на трудовите задължение при ответника, в момент, в който извършвал оглед и раздвижване на рогатки за монтаж на осветителни тела и премахване на малки клони, пречещи на ефективността на осветителните тела, качен в коша на автовишка WUMAG №6170, представляваща част от товарен автомобил-автовишка „Мерцедес“ №709Д“, ДК№СТ***СК, при сваляне в долно положение, вследствие на техническа повреда, кошът се обърнал с дъното нагоре и паднал на пътното платно. За инцидента била подадена от работодателя декларация за трудова злополука №1/23.11.2017г., съставен бил Протокол за резултати от извършеното

разследване на злополуката №16 от 06.12.2017г. на ТП на НОИ - Стара Загора и издадено Разпореждане №150 от 08.12.2017г. на ТП на НОИ-Стара Загора, с което злополуката била приета за трудова по смисъла на чл.55, ал.1 КСО. Вследствие на описаната злополука получил следните телесни увреждания: Фрактура на таза вдясно, фрактура на дясната ръка и лакът, контузия на главата и тялото, със загуба на съзнание. След произшествието бил откаран със спешна помощ в МБАЛ „Д-р Христо Стамболски“, гр.К., където лекарите извършили операции на счупения таз и счупената ръка, като била поставена Браунова шина. Болничните престои продължили съответно от 21.11.2017г. до 26.11.2017г. и 27.11.2017г. до 04.12.2017г. В следващите няколко месеца след инцидента бил на постелен режим, като за него се грижели близките му. Изпитвал сериозни затруднение в битовото обслужване. През месец април 2018г. постъпил за специализирана медицинска рехабилитация в „Специализирани болници за рехабилитация - Национален комплекс“ ЕАД филиал Павел Баня. Лекарите заключили, че състоянието му налага продължаването на рехабилитацията в болнични и извънболнични условия за период от поне 1 година. Повече от година след злополуката продължавал да изпитва болки при ходене, походката му била силно нарушена. Поради получените увреждания прекарал повече от 7 месеца в болнични и се върнал на работното си място през м.07.2018г., но поради влошеното му здравословно състояние бил с променени трудови ангажименти, включващи значително по-леки натоварвания. Гореописаните травми му причинили силни и продължителни болки, продължително болнично и извънболнично лечение, затруднение на движението за дълъг период от време, неудобства и затруднения в бита. Възстановяването не приключило, продължавал да изпитва болки, трудно се придвижвал, куцал и изживявал последиците негативно и в емоционален план. Като отглас от преживяното се проявявали неспокойствие и раздразнителност. По време на възстановяването си изцяло преустановил социалните си контакти, чувствал се депресиран и обезверен. Травматични увреждания, които получил при трудовата злополука на 21.11.2017г. са: фрактура на таза вдясно, фрактура на дясната ръка, фрактура на десния лакът, контузия на главата, контузия на тялото, загуба на съзнание. Моли съда да постанови решение, с което да осъди ответника да му заплати сумата от 100 000 лева, като обезщетение за причинените му неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки вследствие на фрактура на таза вдясно, фрактура на дясната ръка, фрактура на десния лакът, контузия на главата, контузия на тялото, загуба на съзнание, негативни изживявания, свързани със силни и продължителни болки и дискомфорт за периода на болничното лечение: болки и дискомфорт по време на болнични престои, продължили съответно от 21.11.2017г. до 26.11.2017г. и от 27.11.2017г. до 04.12.2017г., вследствие на трудова злополука на 21.11.2017г. и законната лихва от датата на трудовата злополука - 21.11.2017г. до окончателното плащане. Претендира съдебни разноски.

В отговор на исковата молба, подаден в срока по чл.131 от ГПК

ответникът оспорва предявеният иск като неоснователен. Твърди, че като работодател е спазил всички нормативни разпоредби и изпълнил всички законови процедури за осигуряване на безопасни условия на труд в предприятието, за разлика от ищеца, който нарушил правилата за безопасно изпълнение на възложената му работа. Трудовата злополука и всички увреждания настъпили поради факта, че ищецът не е спазил технологичните правила и правилата за безопасност при работа, като не е извършил възложената му работата с необходимото старание и внимание, а именно: при качването си на вишката, не е поставил предпазният колан и каска, които се поставяли в подобни случаи, преди да започне да извършва възложената му работа. Предпазните средства колан и каска, били на разположение на ищеца - каската дадената му от предприятието, а коланът в автовишката. По този начин той допринесъл на 100% за настъпването на трудовата злополука. Ако ищецът бил поставил предпазните средства преди започване на работа, нямало да падне от коша на автовишката, а щял да увисне на него като нямало да получи нараняванията, които получил при падането на земята, защото кошът на автовишката не е паднал на земята, а се е наклонил поради техническа повреда. Ищецът проявил груба небрежност при изпълняването на възложената работа. С тези свои действия той изцяло допринесъл за тежкия вредоносен резултат, като се е надявал той да не настъпи. Ищецът не е положил дължимата грижа да се обезопаси с оглед естеството на дейността и условията за извършването ѝ, проявил е висока степен на невнимание, нарушил е правилата за безопасни условия на труд като не се съобразил с обективния факт, че при евентуална авария на коша на автовишката, можел да падне на земята и да получи увреждания. Съпричиняване при трудовата злополука имало винаги, когато работникът извършвал работата без необходимото старание и внимание и в нарушение технологичните правила и на правилата за безопасност. Твърди, че е провел необходимите инструктажи на ищеца, съгласно изискванията на Наредба № РД- 07-2 от 16.12.2009г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, както към момента на започване на трудовите задължения, така и периодично и ежедневно, за всяка конкретна работа. Началният инструктаж на ищеца бил проведен на 12.11.2014 г. в деня, следващ постъпването му на работа. Периодичният инструктаж бил проведен на 03.01.2017г. Съгласно разпоредбата на чл.14, ал.2, от Наредба № РД-07-2 от 16.12.2009г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, този инструктаж за длъжността „работник озеленяване - резач, косач", следвало да бъде провеждан не по-рядко от веднъж годишно, тъй като заеманата позиция от ищеца не била дейност с висок производствен риск. Трудовата злополука настъпила преди изтичането на едногодишния срок, т.е. работодателят е спазил срока за периодичния инструктаж на ищеца. Ежедневният инструктаж се провеждал

задължително само за работещи, пряко заети с дейности с висок производствен риск, съгласно разпоредбата на чл. 15 от посочената по-горе наредба. Въпреки това, прекият ръководител на ищеца С. С.П. провел дневен устен инструктаж за предстоящата му работа, сутринта на 21.11.2017г. Работата включвала орязване на клони на дървета с помощта на автовишка. Ищецът бил предупреден да ползва предпазните средства, които се предвиждали в този случай, а именно каска и колан. В деня на злополуката, преди коша на вишката да се вдигне в горно положение за орязване на клоните и разместване на рогатки на осветителните тела, ищецът е следвало да постави каска на главата си и да се закачи на колана за коша на автовишката. Тези действия били необходими да бъдат извършени от ищеца, за да опази своят живот и здраве, в случай на авария на коша на автовишката или залитане при работата по орязване на клоните на дърветата или освобождаване на рогатките на лампите. Ищецът не за първи път изпълнявал работата, която вършил в деня на злополуката, а именно извършване на дейности с помощта на автовишка, и той знаел и бил инструктиран, че като се качва на вишката, следва да използва предпазни средства. На второ място твърди, че трудовата злополука настъпила не по вина на ответника - работодател, а в следствие на настъпила внезапна техническа повреда на коша на автовишка WUMAG №6170, представляваща част от товарен автомобил - автовишка „Мерцедес“ №709 Д, версия, с рег. №СТ***СК. Техническата повреда настъпила поради извършен некачествен ремонт - 2 броя оси за закрепване на шина за хоризонтиране на коша на автовишката от страна на фирмата поддържаща техническото ѝ състояние и осъществяваща необходимите ремонти, с която Общинско предприятие имало сключен “Д.Б.“ ЕООД гр.П. договор от 12.02.2014 г. за абонаментно поддържане на повдигателни съоръжения, задължителен по чл.55, т.7 от Наредбата за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателни съоръжения. Твърди, че отговорност за настъпилата трудова злополука, в следствие на внезапната техническа авария на коша на автовишката, следвало да се търси “Д.Б.“ ЕООД, която чрез своите служители извършила некачествен ремонт на повдигателното съоръжение и по този начин нарушила нормативните разпоредби - Наредбата за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателни съоръжения. Към момента на злополуката, автовишката била надлежно ремонтирана от „Д.Б.“ ЕООД, за което бил издаден Сервизен протокол №3792/25.07.2017 г. Непосредствено преди събитието – на 16.11.2017 г., автовишката преминала и съответният технически преглед от фирма „Т.“ ЕООД, за което бил съставен Ревизионен акт №06/16.11.2017 г. с резултат - ПС функционално нормално, съгласно НБЕТНПС и техническото състояние на автовишката било проверено от специализираната фирма. Твърди, че са били предприети всички необходими мерки за гарантиране и осигуряване на техническата годност на МПС - автовишка. Твърди, че по повод злополуката, ищецът предявил пред Окръжен съд-Стара Загора искове с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ за което било образувано т.д.

№291/2018 г. срещу „ЗАД А.“ АД по сключена застраховка ГО с полица №BG/11/517000099235 за Товарен автомобил Мерцедес №109 Д, версия „автовишка“, с рег.№СТ***СК, валидна от 01.01.2017 г. до 31.12.2017 г. и с правно основание чл.50 от ЗЗД срещу Община К. като евентуален ответник за сумата 100000 лв. обезщетение за неимуществени вреди за същия инцидент - падане от автовишка на 21.11.2017 г, по което Община К. била привлечена като евентуален ответник, като собственик на вещта автовишка WUMAG №6170, представляваща част от товарен автомобил - автовишка „Мерцедес" №709 Д, версия, с рег. №СТ *** СК. Оспорва претендиращия размер като изключително прекомерен, завишен и не съответстващ на действително претърпените от него болки и страдания и на съдебната практика. Претендиращият размер на обезщетението за неимуществените вреди, не съответствал и на изискванията за справедливост съгл. нормата на чл.52 от ЗЗД. Понятието „справедливост" по смисъла на чл.52 ЗЗД не било абстрактно понятие. Във всеки случай, за да отговаря на критерия справедливост, при определяне на обезщетението следвало да се вземат предвид всички релевантни по делото обстоятелства, относими към пострадалото лице и претърпените от него увреждания. При определянето на справедлив размер на обезщетението, съдът следвало да вземе предвид и степента на съпричиняването на трудовата злополука от страна на ищеца и съответно обезщетението да се намали. Претендира съдебни разноски.

В писмено становище третото лице помагач „Д.Б.“ ЕООД, оспорва иска по основание и размер. В изнесените в исковата молба данни не ставало ясно дали по задание на работодателя, тъй като не е назначен на длъжност „машинист на повдигателно съоръжение" или по своя инициатива, пострадалият е извършвал съответните манипулации, довели до трудовата злополука. В случай, че пострадалото лице е действало по искане на работодателя, това би аргументирало по-голям процент вината на работодателя за настъпване на трудовата злополука, ако ли пък пострадалото лице е действал по самоинициатива, правоприемниците му не биха могли да претендират права от недобросъвестното му поведение, като това би елиминирало или значително намалило отговорността на работодателя за претендиращите вреди. Размерът на претенцията бил необосновано завишен и не съответствал на практиката на съдилищата при решаването на подобни случаи. Следвало да се вземе предвид процента на съпричиняване на вредоносния резултат, породен от действията на пострадалото лице при възникване на инцидента, както и заплатеното вече обезщетение по застраховка „Трудова злополука“ от друга. Моли съда да отхвърли иска.

В писмено становище третото лице помагач „Д.з.“ АД счита, предявеният иск за неоснователен. Заявява, че ответникът в качеството на работодател е осъществил добросъвестно инструктажи (писмени и устни) по отношение на увреденото лице, с оглед превенция както и го е запознал с основните му задължения при и по повод осъществяване на работния процес, и които не са били съобразени при конкретния случай от пострадалото лице и

са довели до вредоносния за него резултат, вкл. проява на груба небрежност. Налице бил принос от страна на пострадалия за търпените болки и страдания поради проявената груба небрежност от негова страна, тъй като не е ползвал предпазни средства при и по повод дейността, източник на опасност, във връзка с която била осъществена трудовата злополука, въпреки дори факта, че дори житейски е било предвидимо, че като се е намирал на това съоръжение и височина, съществува реална опасност за неговото здраве, ако не се ползват предпазните за работата средства. Последното било основание за отпадане и/или значително намаляване отговорността на работодателя. Прави и възражение за съпричиняване в значителна квота от страна на ищеца на вредоносния за него резултат. Дружеството работодател не носило отговорност за това му поведение и за последиците, които той търпи. Проявената груба небрежност от страна на ищеца по отношение на собствената му безопасност, при условие, че същият е бил инструктиран и е имал налични предпазни средства, колан, ръкавици, каска, които не е ползвал, не може да се вмени в отговорност на работодателя. При условие на евентуалност, оспорва размера на исквете за неимуществени вреди като изключително завишени и неотговарящи на търпените болки и страдания, като се вземело предвид и грубата небрежност, изключителен принос и/или значително съпричиняване за настъпването на вредоносния резултат от страна на пострадалото лице.

По делото е безспорно установено, а и това е видно от представеното разпореждане № 150/ 08.12.2017 г. на ТП - Стара Загора НОИ, че злополука станала с М. М. С. на 21.11.2017 г. е приета за трудова по чл.55 от КСО.

В протокол №16/06.12.2017г. са отразени резултатите от извършеното разследване на злополуката, станала на 21.11.2017 г. Посочено е, че на 21.11.2017г. М. М. С. и С.Р.М. били в коша на автовишка и са извършвали оглед и раздвижване на рогатки за нормален монтаж на осветителни тела на уличното осветление на булеварда. Премахвали малки клони, пречеци за ефективността на осветителните тела. При свалянето на коша в долно положение при височина около 1.80 м., вследствие на техническа повреда се обръща с дъното нагоре и пострадалите падат на уличното платно. При падането от коша върху уличното платно М. М. С. е получил фрактура на пубична кост. Посочено е, че към момента на изготвяне на протокола се води разследване за техническото състояние на автовишката от компетентните органи на Държавен технически надзор.

Представен е трудов договор №43/11.11.2014г., сключен между работника М. М. С. и Община К. в качеството на работодател за длъжността „работник по озеленяване“, към звено „озеленяване“. С решение № 480 от 01.02.2013 г. са закрити звена, считано от 01.03.2013г., включително и направление „озеленяване“, в което е работил ищеца. На основание чл.52, ал.1 от ЗОС е създадено Общинско предприятие „К.д.п.и.“ като трудовото правоотношение на ищеца е запазено с новия работодател Общинско предприятие „К.д.п.и.“, на основание чл. 123, ал. 1, т.5 от КТ.

От длъжностна характеристика за длъжността "работник по озеленяване- резач, косач" се установява, че работникът изпълнява следните задължения: извършва работа по озеленяването; изрязва и почиства храсти, подравнява, окопава, полива и оформя лехи, сади цветя и тревно семе, обрязва жив плет и тревни бордюри и изпълнява и други конкретно възложени задачи, свързани с длъжността.

Приети по делото са: извлечение от книга за инструктаж по безопасност и здраве при работа „Периодичен инструктаж“, Декларация за трудова злополука №1 от 23.11.2017г.; Протокол за резултати от извършено разследване № 16 от 06.12.2017г.; Разпореждане № 150 от 08.12.2017г. на ТП на НОИ - Стара Загора; Протокол за оглед на местопроезшествие от 21.11.2017г.; Фотоалбум; Протокол за разпит на свидетеля С.М. от 10.01.2018 г.; Протокол за разпит на свидетеля Ц.Ц. от 23.11.2017г.; Протокол за разпит на свидетеля Д.Ж. от 18.01.2018г.; Протокол за разпит на свидетеля Н. С. от 18.12.2017 г.; Епикриза ИЗ №9643/04.12.2017г. на МБАЛ „Д-р Христо Стамболски“; Епикриза ИЗ №9477 от 26.11.2017 г. на МБАЛ „Д-р Христо Стамболски“; Болничен лист №Е20176158185 от 02.01.2018г.; Болничен лист № Е20176158554 от 29.01.2018г.; Болничен лист № Е20171704539 от 05.12.2017г.; Болничен лист № Е20176548074 от 06.03.2018г.; Болничен лист № Е20181019049 от 30.03.2018г.; Болничен лист № Е20181019333 от 26.04.2018г.; Болничен лист № Е20181448904 от 18.06.2018г.; Епикриза №2032 от 23.04.2018г.; Направление за хоспитализация от 03.04.2018г.; Амбулаторен лист №000805 от 03.04.2018г.; инструкция за безопасна работа - работник по озеленяване на община К. без дата.

От заверено копие на експертно решение №1581/15.06.2018 г. на ТЕЛК при УМБАЛ „Проф. Д-р Ст. Киркович“ гр.Стара Загора, се установява, че ищецът М. М. С. е временно неработоспособен- 19.05.2018 г. с водеща диагноза: счупване на пубиса (срамна кост); състояние след консервативно лечение по повод счупване на дясна пубисна кост; болев синдром от трудова злополука.

По делото е приложена пр.преписка №5302/2017г. по описа на Районна прокуратура - Казанлък.

Приети са заверени копия на договор за абонамент от 12.04.2014г., сключен между "Д.Б." ЕООД като изпълнител и ОП "К.д.п.и." гр.К. като възложител за абонаментното поддържане на повдигателни съоръжения, задължителен съгласно чл.55, т.7 от Наредбата за експлоатация и технически надзор на повдигателни съоръжения - автовишка WUMAG WG 170, №21749, рег.№СТ*** СК; и комбинирана застрахователна полица за застраховка ГО и злополука, сключена между ОП "К.д.п.и." гр.К. и ЗАД "А." с начало 01.01.2017г. и край- 31.12.2017 г.

По делото са събрани гласни доказателства чрез разпит на свидетелите С.М.Ю., С. С.П. и С.А.В..

В показанията си свидетеля С.М.Ю. сочи, че в деня на злополуката 21.11.2017г. посетила сина си М. С. в „Бърза помощ“ в гр.К.. Викала го по

име, но той не реагираше. Бил приет в болницата, където престоял две седмици, а тя била негов придружител. Ръката му била гипсирана, поставили му шина на крака. Оплаквал се, че главата му е замаена, че не чувства тялото си и че го боли. Тъй като не можел да се движи и да става сам му помагала да ползва тоалетна на място, хранела го. След като го изписали от болницата бил на легло три месеца. Не можел да става и да се обърне, ползвал памперси и подлога. От петия-шестия месец започнали да го повдигат, ползвал инвалидна количка. На седмия месец започнал да ходи на патерица. През цялото време ищецът приемал болкоуспокояващи, станал изнервен, бил мълчалив, когато приятелите му го посещавали. В последствие се оплаквал, че като походи малко, започвали да го болят краката.

Свидетелят С.А.В., заявява, че работи при ответника на длъжност „Организатор на поддръжка на паркове и градини“ от 2012г, М. С. бил резач преди инцидента, а след това работи като косач. В отдел „Озеленяване“ били включени няколко дейности - резачи, косачи и жените, които поддържали градинките. Работата на М. С. като резач се изразявала в окастряне на дървесните видове в общината като при необходимост използвал автовишката. Всяка Автовишка разполагала с колан в кабината и каски. В коша имало кука, на която се закачал коланът. Коланите били в автовишката и работниците трябвало да ги слагат при работа. Ищецът, заедно с друг работник следвало да окастрят клони на дървета. Сутринта, в деня на инцидента с колегата си С. П. отишли преди работниците да започнат работа. П. ги накарал да сложат колани и каски. За инцидента станал след обяд разбрал впоследствие. Коланите били във вишката. Сутринта в деня на инцидента работниците имали каски.

В показанията си свидетеля С. С. сочи, че до 2021 г. работел при ответника като „ръководител озеленяване“ и бил началник на М. С.. Като ръководител провеждал инструктажите в отдел „озеленяване“. За длъжността, която ищецът изпълнявал периодични инструктажи се извършвали на всеки три месеца. През летния период работата на М. С., се изразявала в косене на тревни площи, а през останалата част от годината в резитба и кастрене на дървета, при които се ползвала автовишка на предприятието. Към м.септември 2017г. предприятието имало три вишки, всяка оборудвана с два колана и две каски всяка. Вишките се водели на „ръководител направление транспорт“. Не присъствал на инцидента, станал с ищеца. Свидетелят не си спомня в деня на злополуката колко обезопасителни средства имала конкретната вишка, но предупредил работниците да използват предпазните средства - колани и каски. Сутринта работниците, които извършвали рязане на клоните били с каски и колани. На инцидента, станал с ищеца след обяд не присъствал.

В обясненията, дадени по чл.176 от ГПК М. М. С., пояснява, че сутринта, в деня на злополуката, с колегата си били изпратени от С. П. на бул. „Ал.Батенберг“ срещу магазин Пени да режат клони на дърво. Работили с каски, въжета и резачка. След като свършили работа свалили каските и

въжетата, и ги качили в автомобила на П., който им казал, че ще имат работа и на друго място. Отишли пред общината с камиона-вишка, където ги чакал друг началник-Н.. С него, с колегата си С.М. и с шофьора на автовишката отишли до лъвовата чешма. Там началникът им обяснил, че трябва да обърнат уличното осветление към пътя. В коша на автовишката, нямало на разположение каски и колани.

По делото е назначена и изслушана съдебно-медицинска експертиза, която е депозирила писмено заключение, неоспорено от страните, което съдът възприема като компетентно и добросъвестно изготвено. Съгласно заключението и поясненията на в.л. в о.з. при трудовата злополука на 21.11.2017 г. М. М. С. е получил контузия на главата без мозъчно сътресение и следните травматични увреждания: контузио капитис; контузио тоцацис декстра; фрактура капитис ради и декстра и фрактура осис пубис декстра. Телесните му увреждания са в пряка причинно-следствена връзка с трудовата злополука. След злополуката в спешен порядък, са му направени под локална анестезия на репозиция на фрактурата в областта на десния лакът и гипсова имобилизация, репозиция на фрактурата на таза и е настанен на легло чрез временна имобилизационна браунова шина. Проведена му е пасивна рехабилитация поради силния болкав синдром. След изписване от ОТО на МБАЛ-Казанлък лечението е продължило в домашни условия. Раздвижващите процедури приучване към сядане и прохождение с помощни средства постепенно са се увеличавали след 30тия след травмен ден. Периодът на възстановяване на М. С. е бил седем месеца. В острият период веднага след травматичния момент, болката в малкия таз /в дясно/ и в дясната лакътна става е силна. След хоспитализирането му в отделението тя се е копирала с аналгетици. След 15 ден болката чувствително намаляла и такава се е запазила до около 30-35 дни. След това при форсиране на рехабилитационните мероприятия болката отново се е засилила за кратък период, и при започване на натоварване на десния крак отново има засилване на болковия синдром. Ищецът М. С. към деня на експертизата е напълно възстановен от претърпените травми от трудовата злополука. Ако е бил с правилно поставена каска за защита на главата и с колан, фиксиран към тялото му и прихванат към неподвижни части на вишката, то при обръщане би могло да се удари в странични прегради на подвижната платформа, но не би паднал на земята и не би получил травматичните увреждания- счупване на дясната пубисна кост на таза и счупване на главичката на дясната лъчева кост в зоната на десния лакът. В с.з.вещото лице заключава, че по отношение на главата е налице лека телесна повреда, но фрактурите на дясната лъчева кост и средната срамна тазова кост телесната повреда е средна. Тяхното лечение изисква по-продължителен период от време, повече от 30 дни.

По делото е допусната съдебна автотехническа-експертиза, с депозирано заключение, неоспорено, което съдът възприема като компетентно и добросъвестно изготвено. Съгласно заключението и поясненията на в.л. в о.з. на 22.11.2017 г. при ремонт на уличното осветление,

изразяващ се в раздвижване и ориентиране на закрепването на осветителните тела, при сваляне на стрелата с намиращите се на нея работници М. С. и С.М. се е скъсал винт, осигуряващ оста, държаща шината на нивелиране на коша и осигурителното въже, вследствие на което последните едновременно са излезли от сглобката. Това е породило обръщане на коша и тъй като работниците не са ползвали осигурителни колани е последвало падане. Ако ищецът е бил с предпазни средства биха настъпили в друга степен травматични увреждания и по друг механизъм. При извършения оглед непосредствено след настъпилото събитие е установено, че причините за станалата авария и злополука с подвижнат работна площадка WUMAG WG 170 товароподемност 200 кг., височина на повдигане 17 п., произведена 1991г., е нарушена шарнирна връзка с изваждане на оста на шарнирното съединение на нивелиращата шина на коша, вследствие на скъсан винт на шайбата, осигуряващата оста против изваждане и др., което е пряка причинно- следствена връзка с лошото техническо състояние на автовишката, монтирана на МПС с рег.№СТ***СК. На същата е извършен некачествен ремонт на два броя оси за закрепване на шина на хоризонтиране на коша. Водачът на превозното средство не е имал техническа възможност на предотврати настъпването на инцидента, тъй като в случая се касае за техническа неизправност, вследствие на некачествено извършен ремонт по договор от 12.04.2014 г., сключен с “Д.Б.” ЕООД, която е поддържала абонаментно процесната автовишка.

По делото е представено заверено копие на определение №446/18.05.2020 г., постановено по т.д.№291/2018 г. по описа на ОС-Стара Загора, от които е видно че М. М. С. е предявил против ЗАД“А.“ искове с правно основание чл.493, ал.2 от КЗ и чл.86 от ЗЗД и Община К. евентуални искове по чл.50 от ЗЗД и чл.86 от ЗЗД, с цена на исковата претенция 100 000 лв.

Съгласно разпоредбата на чл.200, ал. 1 от КТ за вреди от трудова злополука или професионална болест, които са причинили временна неработоспособност, трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто или смърт на работника или служителя, работодателят отговаря имуществено независимо от това, дали негов орган или друг негов работник или служител има вина за настъпването им. Отговорността е безвиновна и и гаранционно-обезпечителна по правната си природа. Понятието „трудова злополука“ е дефинирано в чл.55 от КСО като внезапно увреждане на здравето, станало през време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и при всяка работа, извършена в интерес на предприятието, когато е причинила временна неработоспособност, трайно намалена работоспособност или смърт.

В случая към датата на трудовата злополука 27.11.2017г. ищецът е работил в Общинско предприятие “К.д.п.и.“ - Казанлък по трудово правоотношение на длъжността „работник озеленяване“ като при изпълнение на работата е настъпила трудова злополука по смисъла на чл.55, ал.1 КСО.

Успешното провеждане на иска по чл.200, ал.1 от КТ вреди предполага

установяване на наличието на вредоносния резултат, който е в пряка и причинна връзка с извършената работа - при или по повод на нея. В случая тези елементи са налице.

От събраните по делото доказателства се установява, че на 21.11.2017г. при изпълнение на работа извършена в интерес на предприятието ищецът е претърпял травматичните увреждания- контузия на главата, на гръдния кош, фрактура на горната част на лъчевата кост и фрактура на срамната кост на таза. С оглед на гореизложеното въззивният съд намира, че е безспорно установено наличието на трудова злополука по смисъла на чл.200, ал. 1 от КТ, което е основание за ангажиране на имуществената отговорност на работодателя.

При определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди и прилагане на критерия за справедливост, съгласно чл.52 от ЗЗД и т.11 от ППВС №4/1968г. съдът следва да вземе предвид следните обстоятелства: Неимуществени са тези вреди, които засягат не имуществото, а личността и достойнството на пострадалия. В групата на неимуществените вреди се включва емоционалният живот на пострадалия, физическите и моралните страдания. Неимуществените вреди по принцип са неоценими в пари. Разпоредбата на чл.52 от ЗЗД предвижда, че обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Понятието справедливост не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретно обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид при определяне от съда размера на обезщетението. Такива обстоятелства при телесните увреждания могат да бъдат: характерът на увреждането, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинени морални страдания, осакатявания, загрозявания и пр. /ППВС №4/1968 г./. При процесната трудова злополука на ищеца е причинено разстройство на здравето в степен -средна телесна повреда. В резултат на увреждането е настъпила временна неработоспособност, видно от заключението на съдебно - медицинската експертиза по делото, в което са описани издадените болнични листове. В резултат на увреждането е настъпила временна неработоспособност в продължение на 210 дни. На следващо място следва да се отчете дългия възстановителен период -7 месеца, който включва активно болнично лечение, рехабилитация, последващо домашно лечение с пасивна рехабилитация. През периода на възстановяване ищецът се е нуждаел от чужда помощ при извършване на ежедневните си дейности. Възстановяването му от получените травми е изисквало леглови режим около 30 дни, през който абсолютно наложително е използването от пострадалия на чужда помощ, след който като в последващия период 2-4 месеца е започнал прохождение с помощни средства, а в последствие без помощни средства до изглаждане и балансиране на походката. Установено е, че от травмите след инцидента ищецът е претърпял физически болки. За периода на възстановяването му е бил нарушен нормалния му ритъм на живот, поради откъсването от обичайната му среда и начин на живот, като е бил принуден да търпи редица

неудобства в ежедневието си, разчитал е на помощта на близките си дори за елементарни ежедневни нужди. Следва да бъде отчете и фактът, че към датата на злополуката пострадалия е бил на 38г. и в работоспособна възраст. Настъпила е негативна промяна, както във физическото, така и в психо - емоционалното му състояние. В резултат на преживяното ищецът станал нервен, мълчалив, агресивен, оплаквал се от болки в краката. Като се има предвид телесните увреждания и претърпените от ищеца болки и страдания, формиращи в своята цялост негативни емоционални изживявания, ноторно намиращи отражение не само върху психиката, но и създаващи социален дискомфорт, съдът приема, че справедливо по смисъла на чл.52 от ЗЗД за ищеца се явява обезщетение в размер на 80 000 лв. за обезвреда на причинените неимуществени вреди.

Съгласно чл.201, ал.2 от КТ отговорността на работодателя може да се намали, ако пострадалият е допринесъл за трудовата злополука, като е допуснал груба небрежност. Грубата небрежност представлява неполагане на грижата, която би положил и най- небрежният работник, зает със съответната дейност, при подобни условия. Касае се за липса на елементарно старание и внимание и пренебрегване на основни технологични правила за работа и безопасност. Степента се определя от обективното съотношение на допринасянето за трудовата злополука с оглед на всички конкретни факти и обстоятелства, които са всъщност и критериите за намаляване на обезщетението. Следователно, грубата небрежност на пострадалия е предпоставка за компенсация на вините, но критерий при определяне на процента на съпричиняване е конкретният принос на увредения. В този смисъл, колкото повече едно лице е допринесло за настъпването на вредата, толкова по-голямо трябва да е неговото участие в обезщетяването ѝ. Такава е константната съдебна практика.

От показанията на разпитаните свидетели и обясненията на ищеца по чл.176 от ГПК, преценени в тяхната съвкупност се установява, че преди обяд на 21.11.2017г. ищецът и негов колега са рязали клони на бул.“Ал.Батенберг“ до маркет “Пени“ като извършването на работата, отговаряща на длъжностната им характеристика са били с каски и колани. След приключване на работата, на ищеца е било възложена друга работа -подмяна обръщане на улично осветление до “Лъвовата чешма“ в гр.Казанлък. От задълженията по длъжностна характеристика на длъжността „работник по озеленяване“ следва извода, че възложената на ищеца работа по уличното осветление не е част от трудовите му функции, поради което съдът приема, че работа е в интерес на предприятието. По делото няма доказателства, че преди да започне изпълнението на възложената работа, която е извън преките трудови задължения на ищеца като “работник по озеленяване“, да му е бил проведен инструктаж, но се установи, че при изпълнението той е бил без каска и предпазен колан, с каквито вишката е била оборудвана. Като взе предвид заключението на СМЕ и САТЕ съдът намира, че ищецът е допуснал груба небрежност, като не е използвал осигурените предпазни средства -

каска и предпазен колан, в нарушение на изискването на чл.33 от ЗЗБУТ, съгласно която разпоредба всеки работещ е длъжен да се грижи за здравето и безопасността си, както и за здравето и безопасността и на другите лица, пряко засегнати от неговата дейност, в съответствие с квалификацията му и дадените от работодателя инструкции. При това положение, съдът намира, че следва да се определи 30% принос на ищеца за настъпване на злополуката, като се държи сметка на отразеното в протокол №16/06.12.20017г. на комисията за резултатите от извършеното разследване на злополуката от 21.11.2017г., с предписани мерки: провеждане на извънреден инструктаж на работещите и заключението на САТЕ за установената техническа неизправност на автовишката, вследствие на некачествено извършен от поддържащата я абонаментно фирма -“Д.Б.“ ЕООД. При отчитане процента на съпричиняване на ищеца, дължимото се от ответника обезщетение за неимуществени вреди възлиза на 56 000 лв. По делото няма наведени доводи, а и представени доказателства за получени от ищеца суми от застраховки, поради което не е налице основание за намаляване на обезщетението по чл.200, ал.4 от КТ. Предвид изложеното предявеният иск е основателен за сумата от 56 000 лв., а в частта до претендираните 100000 лв. следва да бъде отхвърлен. При трудовата злополука работодателят изпада в забава в момента на настъпване на увреждането, като законната лихва е дължима от този момент до окончателното заплащане на главницата- арг, чл.86, ал.1 вр. с чл.84, ал.3 от ЗЗД във вр. с чл.212 от КТ.

Предвид гореизложените съображения, настоящата инстанция намира, че обжалваното решение е правилно и законосъобразно, поради което следва да бъде потвърдено като такова. При постановяването му не са допуснати нарушения на материалния и процесуалния закони, изводите съответстват на събраните по делото доказателства. Решението е правилно и досежно определените разноски и дължима държавна такса.

С оглед изхода на делото – неоснователност на въззивните жалби не следва да се присъждат разноски пред въззивната инстанция. Искане за разноските от другите страни по делото не са направени.

Водим от горните мотиви, Старозагорския Окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260046 от 20.07.2022г., постановено по гр.д. № 792/2020г. по описа на Районен съд – Казанлък.

Решението подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от връчването му на страните пред ВКС на РБ при наличието на касационните основания по чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____